

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bárház). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. Arany Bika-bárház) félemelet. Telefon: 113 (7 mellék-állomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Közmunkaváltság

A közmunkaváltság rendszere immár több mint két éves múlt-
ra tekinthet vissza. A végzetes háború után romokban hevert az ország, a romok eltakarítása, az újjáépítés megkezdése minden építkezést emeber munkáját igényelte. Ez az elsőrendű követelmény hívta életre a közmunkakötelezettséget. — Akik ennek személyes munkával nem tesznek, illetve más elfoglaltságuk miatt nem tehetnek eleget, azok váltságdíj kötelesek fizetni. A közmunkaváltságból befolyó jelentős összegekből fedezik jelenleg is a közmunkák költségeinek nagy részét. Tehát kétségtelen, hogy az ország érdekében erre szükség van továbbra is, mindaddig, míg az újjáépítés el nem éri azt a fokot, ahol már békebeli alkotás rendszerére lehet áttérni.

Más kérdés azonban, hogy a közmunkaváltság mai formáján nem lenne idősebb változtatni, a mai bonyolult beszedési rendszert racionalizálni, célszerűen megváltoztatni. A Nemzetgyűlésben is felmerült már a kérdés: több szónok hangoztatta a költségvetési vitában, hogy változtatni kellene a formán. — A közmunkaváltságot megfelelő céladóvá kívánják egyesek változtatni, ami egyszerűbbé, könnyebben kezelhetővé, könnyebben kimutathatóvá és beszédhetővé tenné az egészet. Van is benne valami, ami valóban megfontolást érdemel. A közmunkaváltság jelenlegi formája ellen sok a panasz. — A beszedés is komplikált és kevésbé ellenőrizhető. Elvégre miért ne lehetne az egészet az általános adókötelezettséghez kapcsolni és újjáépítési adó formájában igazságosan, mindenki tényleges teherbíráshoz képest kivetni és behajtani más adóemelkekkel együtt. Ezáltal egyszerűbbé válna az adminisztrációja, az a sok idő- és papírpocsékolás, ami most folyik a kiszámitás és beszedése körül, egycsapásra megszűnne.

Példaképpen hozzuk fel a munkások és általában a magánalkalmazottak közmunkaváltságának dolgát. Ezt a kollektív szerződés értelmében a munkáltatók kötelesek megfizetni éppen úgy, mint alkalmazottaik kereseti, illetve jövedelmi adóját. — Éppen úgy a kereset és fizetés arányában kell kiszámitani, mint az adót. Mégis külön kell kimutatni, befizetni, holott a kettőt — magyarul szólva: egy füst alatt lehetne elintézni.

A hónap első két hetében óriási tolongás, órákig tartó várakozás árán tudják a háztulajdonosok elintézni lakóik közmunkaváltságának befizetését. Megelőzőleg pedig elég vesződé-
séget okoz a beszédési jegyzék kitöltése, az egyes esetekben felmerült viták elintézése, az összegek összegyűjtése. Ebben a vonatkozásban is nagy időpazarlás folyik. Minden hónap elején kb. tizenöt ezer ember — éppoly ház van Debrecenben — kénytelen ezzel foglalkozni órákon át, elhanyagolni más munkát.

Mennél komplikáltabb az adminisztráció, annál kevésbé el-

Nagy Ferenc miniszterelnök:

A politikai békesség fenntartása az egész nemzet érdeke

A Független Kisgazda Párt képviselői csoportjának ülésén Barányos Károly földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy ebben a hónapban 70 millió hitelt kapott a mezőgazdaság. — A magyar mezőgazdasági termelést fokozni kell és ebben a legfontosabb módszer a hároméves terv végrehajtása lesz.

Nagy Ferenc miniszterelnök hangoztatta ezután, hogy a hároméves terv felé, amelyet a pártközi megegyezés tett lehetővé, az egész nemzet bizalommal fordul. A politikai békesség fenntartása az egész nemzet érdeke, mert az a nyugalom, amelynek áldásait már 3 hónapja élvezzük, az élet minden területén megnyugtató fejlődést ígér.

A miniszterelnök sajnálatlalt emlékezett meg arról, hogy itt-ott jelei mutatkoznak olyan megnyilatkozásoknak, amelyek eset-

leg elmérgesedő sebeket okozhatnak a közbékesség törén. A Kisgazda Párt legyen éber ezekkel a kísérletekkel szemben és óvja a békességet.

Beszélt a Kisgazda Párt sorozatos népgyűléseiről és hangoztatta, hogy reális alapokon nyugvó és tárgyilagos beszédek lesznek a legalkalmasabbak a béke és a politikai nyugalom megővására. A Független Kisgazda Párt azt akarja, hogy a politikai béke tartós legyen és sohasem burjoljon fel a párt hibájából. — Olyan politikai helyzetet kell teremtenünk, melyben a békeszerződés ratifikálása után minden erőnkkel befelé fordulhatunk és sommiféle könnyelmű politikai gondolatnal nem kockáztathatjuk azokat az eredményeket, amelyeket a legsötétebb szegénység éveiben szereztünk a nemzetnek. A demokrácia vívmányait szapo-

ritanunk kell és semmit sem szabad kockáztatnunk az elért eredményekből. Ma a legnagyobb összefogó gondolat a hároméves terv, az igen komoly és értékes munka, a nép érdekében való és ezért dolgozni érdemes. Mindenkinek kötelessége, hogy oda álljon a terv mellé és a párt legközelebbi népgyűlésein minde-
nyütt felszólítanak mindenkit, hogy minden képességével vegyen részt a terv végrehajtásában.

A miniszterelnök végül kérte a képviselőket, hogy kövessenek el mindent a politikai béke és békesség érdekében. Törekedjenek arra, hogy ez a békesség minél tovább tartson és ha egy-
szer mégis végeszakadna, ne a Kisgazda Párt hibájából szakadjon meg.

Felhívás a parasztsághoz!

A beszolgáltatásnak eleget tett gazdáknál még jelentékeny kenyérgabona mennyiséget tárolnak, a magyar dolgozók kenyérelátása pedig június hónapra még nincs biztosítva. Az a gazda, aki a meghirdetett kedvezmények mellett jövő évi előlegként szolgáltat be kenyérgabonát, —

ne csak magán segít, hanem segítséget nyújt a kenyérelátás biztosításához is. Ha felhívásunk még május hónapban nem biztosítaná a kellő eredményt, elkerülhetlenné válik a dolgozók kenyérfeladásának leszállítása, — amit pedig fejlődő demokráciánk és újjáépítésünk érdekében min-

denképpen el kell kerülnünk. Sietve adjatok, hogy biztosíthassuk a kenyeret a magyar dolgozóknak.

Nagy Ferenc, Dr. Balogh István, Rákosi Máttyás, Szakasits Árpád, Veres Péter.

Puccszerű „választás” készül a közalkalmazottak debreceni fősoportjánál

A közalkalmazottak szakszervezetének egyik debreceni alcsoportjánál tegnap egy. május hó 8-án kelt körlevelet körtöztek, — amelyben arról lehet értesülni, hogy a közalkalmazottak szakszervezete debreceni csoportjánál 11-én, vasárnap délután 4 órakor, a Déri Múzeum előadótermében tisztújító közgyűlés, választás lesz. Ezt megelőzően 10-én, szombaton délelőtt lesz a tisztségekre a jelölés.

A szakszervezet fősoportjának hirdetőtábláján, az Itélőtábla főbejárataánál ugyancsak olvasható egy ilyen közlés az igazságügyi alcsoporthoz tartozók számára. Arról azonban, hogy a jelölés hogyan történik, kiknek van szavazati joguk, hogyan fog lefolyni a szavazás; hogy lehet ellenlistát benyújtani és általában mik a választás szabályai, arról bármilyen közlést, vagy tájékoztatást hiába keresünk. Nyilvánvalónak látszik, hogy lesz majd egy lista, amelyet a benfentesek fognak elkészíteni és a választók előtt felolvasni. Az is kétségtelennek látszik, hogy a „választás” abban fog állni, hogy vagy elfogadják a jelenlévők „közfelkiáltással” a 10-én összeállítandó

listát, vagy egyáltalán nem lesz választás. Mert, hiszen a titkos szavazás lehetőségéről, szavazócédlulak kiosztásáról idő rövidsége miatt szó sem lehet. Emlékszünk még a közelmúltban meg-
ejtett KAOSZ-elektorválasztás lefolyására. Ez kisgazdapárti győzelemmel végződött. Emlékszünk még arra, hogy az elektorválasztásnál a hivatalos lista szerkesztői a kisgazdapárti jelölteket teljesen ki akarták hagyni a listából s arra csak az utolsó órában, amikor már az ellenlistát benyújtották, vettek fel — késő éjszakáig tartó tárgyalás után — egy kisgazdapárti jelöltet.

Kézenfekvő az a feltevés, hogy ezt a tisztújítást is ezzel a taktikával kívánják megrendezni. — Csakhogy az elektorválasztáskor precíz választási szabályok voltak, amelyek kellő időben közhírré tétettek s az érdekelt választóknak megvolt a lehetőségük arra, hogy titkos szavazással akaratukat kifejezésre juttathassák. Most azonban erről egyáltalán nem lehet szó. Kétségtelen, hogy a titkos szavazás lehetőségét ki fogják zárni.

A közalkalmazottak testülete sokszáz tagból áll. Ha a testület-

hez tartozók szavazati jogokkal élni akarnak, befogadásukra a Déri Múzeum terme nem is elegendő.

A taktika világos: ott lesznek az elnökség körül a hangosabb szavúak, akik „közfelkiáltással” a felolvasandó listát el fogják fogadni...

Meglepetéssel olvashattuk a körözvényből, hogy ugyanakkor és ugyanott, a Déri Múzeum előadótermében fogják megtartani tisztújításukat az alcsoportok is. Hiába keressük annak magyarázatát, miért ne tarthatná meg az igazságügyi csoport a maga tisztújítását a bíróság épületében, vagy a pénzügyi csoport a forgalmi adóhivatal nagytermében és miért kell mindegyik alcsoport tagjait a választás megejtésére egyszerre és egy helyre összehívni. Az látszik valószínűnek, hogy a „választás” itt is úgy történik, mint ahogy a fentiekben a fősoportra nézve jósltuk.

Miért kell a választásokat egyszerre és egy helyre összehívni? Joggal kérdezhetjük, meg lehet-e így állapítani a szavazók akaratát?

A tárgysorozaton egyéb iránt beszámolókat is fognak tartani. Egyebek között előreláthatólag

leörizhető. Ebben a vonatkozásban is áll ez a tétel. Tehát az államnak, a köznek is az az érdeke, hogy minél egyszerűbbé tegyék a közkötelezettségek tel-

jesítését. A Gazdasági Főtanács a közgazdálkodás minden ágában racionálisítást kíván végrehajtani. Megfelelő módszerek kifundálá-

sára pályázatot is írt ki. Noshát, valóban kérték volna, ha a közmunkaváltság rendszerén kezdenék a racionalizálást!

kölést fognak adni a kormány-
nak a közalkalmazottakra nézve kedvező, de még köztudomásra nem jutott új rendelkezéséről is. Erdeklődéssel várjuk a fejleményeket s figyelemmel fogjuk kísérni a választás körül lefolyó eseményeket.

Összesen 710 ezer forintot szavazott meg a GF Debrecennek

A Gazdasági Főtanács legutóbbi ülésén az építőipar fellendítése céljából a költségvetési év végéig 16,5 milliót irányoztak elő az egyes tárcaik sürgős építkezéseire. Ebből az összegből május hóra 5 millió forintot folyósítanak.

A népjóléti tárca körében a debreceni egyetem részére 310 ezer, a debreceni főúternátus részére 100 ezer forint hitelt irányoztak elő.

A népjóléti tárca körében a debreceni menhely részére 100 ezer forint építési kölcsön van előirányozva.

Az építés és közmunkaügyi minisztérium keretében a debreceni református Nagytemplom céljaira 200 ezer forintot irányoztak elő.

A szükséghez képest döntik el, hogy a tervezett építkezések közül májusban mit indítanak meg és a költségvetési év végéig engedélyezett összeget milyen sorrendben használják fel.

A tető helyreállítási kölcsönök kiadása

Szabó Zoltán miniszteri osztálytanácsos elnökletével tegnap szűk körű értekezleten megalkották a tető- és lakáshelyreállítási kölcsönök kiadásánál valómenyöző szerepre hivatott bizottságot. A bizottság elnöke: Szabó Kálmán polgármester; tagjai: dr. Szeley Emil pénzügyi tanácsos, az állami adóhivatal főnöke, Kalenda Lóránt, a város műszaki tanácsnoka (betegszabadságának ideje alatt Andrassy István tb. műszaki tanácsnok helyettesíti), Velsz Zoltán bankigazgató a pénzügyi vezetékek nevében, Kárpáti Tibor városi főmérnök, mint a szakszervezet által beküldött mérnök, Nagy István építőmunkás, szövetkezeti vezető, mint a szakszervezet által beküldött építőmunkás és Sipos László építőmester, építésmérnök az Ipartestület részéről. — A megalakulás után zárt ülésben tájékoztatta Szabó Zoltán osztálytanácsos a bizottság tagjait a kölcsönök folyósításának általános irányelveiről.

Mint értesülünk, kölcsönöket lakáshelyreállításra a tényleges építési költség 60%-áig adnak, — míg tetőhelyreállításra a költség 100%-át lehet igénybevenni kölcsön útján. A kölcsönöket két év alatt kell visszafizetni. Debrecenben havonként és folyamatosan 250.000 forintot folyósítanak. Abban is történt döntés, hogy több pénzügyi intézmény is lehet igé-

Gyepek, fák megóvása — rendszeretetre tanít

CSOKONAI KAMARA
10-én, szombaton este 7-kor
HONTHY HANNA vendégjátéka
Beleznay István felléptével **OKOS MAMA**
Du. 10. 4 órákor Szakits helyett
Egyetemes előadás
Telefon: 110

nyelni a kölcsönt, éspedig: az Alföldi Takarékpénztárnál, a Debreceni Első Takaréknál, a Községi Takaréknál, a Hitelbanknál, az Angol-Magyar Banknál és a Kölcsonos Segélyszónál.

Minden fűszeres árusíthasson tejet

A város közellátási bizottsága tegnap Üry István főispán, közellátási kormánybiztos elnökletével ülést tartott. Hankóczy Ferenc közellátási főfelügyelő ismertette a tejellátás zavartalanosságának érdekében elkészült tervezetet. Eszerint a tejszövetkezet a város különböző pontjain működő fiókjain kívül, fűszerkereskedőknek szállítana tejet s a kereskedésekben szerezhetnék be a közönség lakók a nekik járó tejet. A meleg időjárás miatt pasztörizálni kell a tejet. Simon Kovács József, a városi közellátási ügyosztály vezetője a tejárvevőjéről és a város önellátó mivoltának megállapításáról szövegezte Hankóczy Ferenc rámutatott arra, hogy Debrecen jelenleg ellátatlan tejben. Az április 14-i megállapítás szerint a debreceni tanyavilágból csak 275 liter tejet szolgáltatott be. Igaz, hogy ez a helyzet most változott s így újabb megállapítás szükséges.

Kardos Sándor (Parasztevétség) amellett szövegezte, hogy állítsák vissza a régi rendszert: minden fűszerkereskedő árusíthasson tejet jegy ellenében, a termelő pedig a legközelebbi fűszeresnél adhassa la tejet. Ez érdeke a termelőnek, a kereskedőnek; de érdeke a fogyasztónak is, mert így könnyen hozzájuthat a tehez. Mint kishirtokos újgazda a saját példáját hozta fel: a tegnapi napon 8 liter tejet hozott be a hátán gyalog 14 kilométerről. — Nem adhatta le a várososszéli ismerős fűszeresnél, aki pedig szívesen átvonná, hanem meg öt kilométert kellett gyalogolnia a tejszövetkezetig. — A termelő érdeke azt kívánja, hogy Debrecen ellátatlannak nyilvánítsák.

Nagy Miklós (Tejszövetkezet) helyesli Kardos Sándor elgondolását. A tejszövetkezetnek az a hivatása, hogy a felesleges tejet feldolgozza s nem az, hogy minden Debrecenbe bejövő beszállítási tejet átvegyen és ezek számára szétossza.

A közellátási bizottság végül úgy határozott, hogy elvben elfogadja a tejszövetkezetben elvállalja a város több pontján történő tejesítés tervét. A kereskedők kijelölése felől pártkül értekezlet fog dönteni. A közellátási felügyelőség újra megállapítja, hogy Debrecen önellátó-e, vagy ellátatlan a tejellátás szempontjából.

Simon Kovács József ezután helyzetképet adott aközellátásról. A kenyér keverési arányának megváltoztatására lesz szükség, mert az árpát vetőmagcélokra fordították. 30 vagon rozset és búzát utaltak ki Debrecennek a központi készletekből.

A közellátásiügyi minisztériumban kenyér-maszánként mástól százalék pékkalót engedélyeztek.

Gyümölcsfa permetezőszerek legolcsóbban Kontsek Gézánál KOSSUTH-UTCA

I. rendű magokról hideg ágyban termelt nyári és őszi káposzta, karalábé palánta
bármily mennyiségben kapható.
(Vizitellátásnak kedvezmény.)
Dicsőffi-utca 5. sz.

Egyetemi rektorok értekezlete a kultuszminisztériumban

Dr. Ortutay Gyula kultuszminiszter értekezletet tartott a vidéki egyetemek rektorjaival. Szóba került az egyetemi hallgatók tanulmányi előmenetelének kérdése, az egyetemi hallgatók egyes csoportjainak antidemokratikus magatartásával kapcsolatban teendő intézkedések ügye. Megtárgyalták az ifjúság demokratikus szellemben való nevelésének problémáját. — Szóba került az

egyetemi tanárok anyagi helyzetének javítása, az előkészítés alatt álló felsőoktatási reform s az egyetemi tanulmányi és fegyelmi rend megszorgítása. Az értekezleten a budapesti és vidéki egyetemek rectorai beszámoltak az egyetemek aktuális kérdéseiről, s a hallgatók tanulmányi előmeneteléről, majd javaslatokat tettek a kívánatosnak mutatkozó időszerű intézkedésekről.

Ne legyen melléktantárgy!

Csontörőkön mintegy 50 főnyi debreceni melléktanár és nevelő értekezletet tartott a Kollegiumban. Képviseletük azt magukat a rájuk, közimunka és tannevelési tanárok és szakmunkások.

ha nevelni akarunk, akkor azt csak komoly munkával érhetjük el. A melléktanárak száma nem lehet nagy, mert a tanár minden eddigi melléktanár minden eddigi melléktanár. Az előadás több hozzászólás követte, majd a jelenlévők arra az egyetemes álláspontra jutottak, hogy a jövő emberét úgy a kemény munkáshoz, mint a szépnek, a megértésre rá tudják nevelni. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint kérni fogják az összes illetékes nevelésügyi tisztségviselőt azt, hogy minden melléktanárt egyenlő értékű főtanárral egyenlőn kezeljék. A határozati javaslatot egy székfoglaló beszéd követi, amely a melléktanár munkájának mint a köznevelési tanácsnak megköszöni.

Rákosi Máttyás bejelentette a Kommunista Párt új követeléseit

Rákosi Máttyás a Kommunista Párt Budapest-angyalról gyűlése hosszabb beszédet mondott a három éves tervről. Vázolta a terv fontosságát, majd bejelentette, hogy a Kommunista Párt követeli, hogy a vagyonösszevonás bevezetését a Kommunista Párt követelése szerint vonatkozna felül vizsgálatban a 15 holdon felüli földhirtokra, városi viszonylatban pedig az ötvenezer forintot felüli vagyonokra. Követeli az 1939 óta szerzett vagyonok felhívásait és ártá-

ban az inflációs szerzemények fokozott megadóztatását. Követeli a Kommunista Párt ezenkívül a Nemzeti Bank államosítását és ezen felül a három legnagyobb magyar pénzügyi vállalkozását. Uj hűdjáratot indít a Kommunista Párt a spekuláció ellen, követeli a közvetítő kereskedelem indokolatlan magas hasznának a csökkentését. Beszéde másik részében Rákosi Máttyás foglalkozott a bel- és külpolitikai kérdésekkel.

A ref. presbitérium gyűlése

A debreceni református egyház presbitériuma Uray Sándor lelkészelnök és Üry István főgondnok elnökletével gyűlést tartott, melyen elnöki előterjesztés után a Balogh Béla elhínytával megüresedett presbitériumi tisztségre dr. Szabó Mihályt hívták be, akit Uray Sándor lelkészelnök üdvözölt. Felügyelő-bizottság elnökévé Konecz Sándor, helyettes elnökévé Kovács Lajos presbitert; a presbitérium bizottságiban megüresedett helyekre dr. Uray Ivánt, Daróczy Károlyt, Király Imrét és Konecz Sándort választották.

A gazdasági bizottság felügyeleti jogát azonban kikötötték. Tudomásul vették, hogy Kántor Józsefet a vallásoktatási bizottság elnöki-jegyzőjének megválasztották. Tudomásul vették a vallásoktatási bizottság jelentését, hogy az idei tanévben 9 vallásoktató, 17 segédlelkész 4300 növendék vallásoktatását látta el.

A presbitérium úgy döntött a konfirmáció kérdésében, hogy az idén is az eddigi rendszer szerint az iskolában történik a konfirmációra való előkészítés és nem az egyházközségekben. — A presbitériumi gyűlés Farkas Pál lelkipásztor imájával ért véget.

„Ballagás” az Állami gimnáziumban

A napokban tartották búcsúünnepélyüket az Állami gimnázium végzős növendékei. A búcsúzóik a virágdíszes osztályteremből indulva végigmentek a folyókön a minden osztályba belátogattak, ahol rövid beszédek mondták, majd az udvarra mentek, ahol ünnepély volt.

Mi lett 3600 bakancsra való bürrel

Biztosítás végrehajtás elrendelését kért a magyar állam dr. Erdélyi Trajánne nagyváradi lakos ellen. 1944-ben a Csepel tóra 58. számú bor és cipőgyárban Erdélyi volt a tulajdonos. A magyar állam akkor 3600 bakancsot rendelt meg és erre nagy mennyiségű bőrt utalt ki. Amikor nemeteket kifizették Debrecen, Erdélyi nem hogy a németek el ne vihessék a bőrt, hanem a bőrt józáni lakásán a padló alá, majd 1945-ben újabb kávé és Romániába szállította. Most a kincstár 80 ezer forint értékben követeli az árt vagy ellenértékét Erdélyitől és keresékre dr. Erdélyi Trajánne viszályos bíró bírósági végrehajtást fogantatott dr. Erdélyi Trajánne józáni házára ingatlanára.

APOLLO MOZI
CSITRI
Vérbeli amerikai új vígjáték
Főszerepben: Ginger Rogers és Ray Milland egy kislány, a szigorú őrangy és 100 kis kedves napugaras kalandját.
Előadások d. a. 4, 6, 8, vasárnap és ünnepnap d. e. 11 órákig.
Telefon: 194

METEOR
film színház
Május 10, 11, 12. Parancsolj a csillagoknak. Charles Boyer nagy szerelemes kalandsz. — Nirodék.
Előadások: hétfőnap 8, 7 vasárnap 11, 3, 5, 7 órákig
Telefon: 194

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A leányosport és a népi csoport legközelebbi összejövetelét vasárnap délelőtt 10 órák tartja. A Független Ifjúság f. hó 28-án szerdán délután nagyszabású József Attila-estet rendez a Kisgazda Párt nagytermében.

A Független Ifjúság szövegtanulmányja

A Független Ifjúság debreceni szervezete június elején újabb tanulmányt indít. Báranyos Károly földművelésügyi miniszter és a Gazdasszonyképző iskola támogatásával a Független Ifjúság a Kishgyes-úti iskolában június hó elején szövegtanulmányt rendez. A tanulmány iránt érdeklőlő a Független Ifjúság irodájában lehet.

A svájci reformátusok nem feledkeznek meg a magyarokról

A református országos zsinat második ülésén kimondta, hogy ragaszkodik az egyházi iskolákhoz. Ravasz László püspök meglepő szavakkal mutatta be a zsinatnak Madsner Harald svájci református lelkipásztor, aki most érkezett Budapestre, hogy tárgyalásokat folytasson a svájci és magyar protestánsok közötti kapcsolatok kimélyítésére.

Madsner Harald magyar nyelvű beszédében vázolt az üdvözlésre kifejtette, hogy együtt éreznek a háború csapásait szenvedő magyar református egyházzal. Legegyenek meggyőződve — mondta, — hogy nem fogunk elfeledkezni a magyarokról s mindent elkövetünk, hogy enyhítsük nyomorukat. A zsinat ezután törvényjavaslatot fogadott el az egyházi bíróság által kimondható rehabilitációról.

„Ballagás” az Állami gimnáziumban

A napokban tartották búcsúünnepélyüket az Állami gimnázium végzős növendékei. A búcsúzóik a virágdíszes osztályteremből indulva végigmentek a folyókön a minden osztályba belátogattak, ahol rövid beszédek mondták, majd az udvarra mentek, ahol ünnepély volt.

A ballagók névsora:
VIII. A. Sütös György, Vilmányi Imre, Varga Miklós, Kovács Ferenc, Lőrincz János, Szempeteri Miklós.
VIII. B. Bacsó Ferenc, Balogh Béla, Bözörményi Zoltán, Buzogány Attila, Csúrka László, Dakó Lóránt, Dencsik György, Gut Béla, Hartvánszky Dező, Kecskés Ferenc, Kiss Sándor, Kormos József, Kovács Géza, Kovács József, Kovács Tibor, Lakatos István, Lakner Géza, Lövey Ferenc, Medgyessy Béla, Moldoványi Jenő, Öry Gábor, Papp Gusztáv, Papp László, Raduczky József, Ráth István, Rókusz József, Schmidt József, Szabó András, Szopcs Csaba, Szónyi István, Tamás László, Tóth Zoltán, Turner Ferenc, Valkovits Zoltán.

Debrecenbe hozták a MÁV beszerző csoport sikkasztóját

Vékás Györgyöt, a MÁV ellátási csoport beszerzőjét, aki sikkasztási álcázására a vasúti rablöhistoriát kitalálta, tegnap Debrecenbe kísérték, hogy büntetésével szembesítsék és kihallgassák.

Vigszíniak

mozi
Debrecenben először a legsebesebb a legremekesebb amerikai színes világfilmi:

Riói éjszaka
Fősz.: Alice Faye, Don Ameche, Carmen Miranda, Szőke Szakáll.
Előadások: 4, 6, 8 órákig.

Vékás, amikor Maglódi közelében kiugrott a vonatból, súlyosan megsérült. Most már felülőben van s állapotja annyira javult, hogy a mai napon már kihallgathatja dr. Kárpáti László rendőrnagy, a bűnügyi osztály vezetője. — E kihallgatás fogja tisztázni, hogy milyen összeget sikkasztott Debrecenben Vékás György és büntetését milyen mértékben terhelte felelősség a sikkasztásért.

LAPSZEMLE

Vidéken elhangzott politikai szónoklatból idézzük: „Mi hajlandók vagyunk minden tiszteességes emberrel összefogni; egyet azonban tisztáznunk kívánunk: ki mit ért a demokrácia és a szabadság alatt? Valóban, már itt lenne a legfőbb ideje, hogy új államrendszerünk alapvető fogalmait tisztázzuk. („Magyar Nemzet.”)

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSEET

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szombaton du. 10. 4. órák: Szakits helyett.
Szombaton este 7-kor: Okos mama, Honthy Hanna vendégjátékával.
Vasárnap du. 10. 4. órák és este 7-kor: Okos mama, Honthy Hanna vendégjátékával.
Hétfőn este 7-kor: Két lány az utcán, Premier.

KAMARASZÍNHÁZ

Szombaton este 7-kor: Koncert.
Vasárnap este 7-kor: Koncert.

Letartóztatták Szurmay volt vezérőrnagyot

A letonai politikai osztály elfogta a Dunántúlon Szurmay Lajos volt vezérőrnagyot. Szurmay 1944-ben a légitálmái liga parancsnoka, majd kúrtféseli kormánybiztos volt. A Szabasi-puccs harmadik napján jelentkezett önként arra a feladatra, hogy a kúrtféseli meggyorsítja. Szurmayt a legközelebbi napokban átadják a népbiztonságnak.

Az új véglegesítési rendelet

A belügyminisztérium sajtóosztálya közli: A minisztertanács esztörtökön elfogadta a belügyminiszter előterjesztésén az azon Biztosított bñkormányzati alkalmazottak véglegesítéséről alkotott ötös bizottság állásukba való vizsgálata és a véglegesítéséről alkotott miniszterelnökségen működő vizsgálati bizottság nem véglegesített, összesen 716 közalkalmazottól van szó, akik közül Debrecen városán 28-an vannak. A véglegesítési rendelet kimondja, hogy a vizsgálati bizottság a vizsgálatot, vagy végelbírás alá vont véglegesítési, városi és községi alkalmazottakat, akiket a belügyminiszter a Magyar Nemzeti Független, ségi Frontba tömörült párok egyetértő javaslata alapján jelöléses jogkörében állított, úgy kell venni, mint ha elbocsátásuk vagy végelbírás alá vonásuk meg sem történt volna.

Tildy Zoltánné New-yorkban

Tildy Zoltánné a köztársasági elnök hitvese Washingtonból visszaszárekezett New-yorkba, ahol részt vett a két legnagyobb amerikai protestáns szervezet tiszteletére rendezett díszbenedéjén. Tildy Zoltánné angolnyelvű beszédet mondott, majd magyarul szövegezte a megjelenteknek. Az amerikai rádió ismertette az elnökasszony beszédét.

BELPOLITIKAI HIREK

— Százhat kisgazdapárti népgyűlés lesz vasárnap az ország különböző részein. A gyűléseken a párt miniszterei, államtitkárai és nemzetgyűlési képviselői vesznek részt. Nagy Ferenc miniszterelnök mond emlékbeszédet vasárnap a Gestapofogházviseltek Kőre" emléktábláavatás ünnepén.

